

VÄIKE-MAARJA VALCA

Infoleht

OKTOOBER 1994

NR. 19

Väike-Maarja päästekool

Üks tähtsamaid probleeme Eesti päästeteenistusel teel kaasaegsele tasemele on vajaliku väljaõppe andmine. Tänapäeva päästeteenistuse ülesannetesse kuulub peale tuletorje veel palju erisuunalisi probleeme — liiklusõnnetuste, keemiaavariide, radioaktiivse saastuse, loodus-, rongi-, laeva- ja lennuõnnetuse, gaasi-, kommunaal- ja elektrivõrkude avariide, keskkonnareostuse, plahvatus- ja õnnetuste tagajärgede ja igasuguste lõhkekehade likvideerimine ning inimestele meditsiinilise abi andmine. Ükski riik ei ole end nii rikkaks pidanud, et hoida alalises valmisolekus erineva erialaga päästemehi. Seda enam ei saa me Eestis endale sellist luksust lubada. Ainuke võimalus on kõik professionaalid universaalselt välja õpetada. Esimene samm selles suunas on tehtud. Vabariigi valitsus võttis 1993. a. juunis vastu otsuse alustada tuletorjajate-päästjate koolitamist Väike-Maarja Põllutöökooli juures. Õppeaeg päästekoolis on 2 aastat. Vastu võetakse täieliku keskharidusega Eesti kodanikke ja ainult munitsipaalpäästemeeti suunamisega. Vastuvõtukatsetel on olulised kehalised katsed ja psühholoogilised testid, samuti range meditsiiniline kontroll. See teostatakse Tallinnas Magdaleena Haiglas. Lisaks peab iga sisseastuja oskama ujuda, omama B-, C-kategooria autojuhilube. Lõpetanu saab tuletorjaja-päästja kvalifikatsiooni.

Tänaseks on väike-Maarja Päästekoolis esimene õppeaasta seljataga. Esimese kursuse on lõpetanud 23 noormeest. Tänavu võeti vastu 21 suunatud. Kaks noormeest esimesest grupist — Tarmo Marvet ja Ragnar Plees — õpivad praegu Soome Riiklikus Päästekoolis. Lepingu järgi töötavad nad pärast lõpetamist õpetaja-instruktorina Väike-Maarja Päästekoolis, kus ise oma erialast õpinguteed alustasid. Esimeselt kursusest on kõikidel noormeestel kätte saadud parameedikute kutse. Meditsiinitundide arv on päästekooli õppeplaanis märgatavalt suurenenud. Katastroofimeditsiini kursus hõlmab 720 tundi. Meditsiinkursuse üldteemasid on käsitletud kohaliku haigla arstide abil. Noormeestega on töötanud dr. Mall Lepiksoo, dr. Tiina Viilmaa, dr. Rita Mihhejeva ja dr. Ene Kinks. Põhiline meditsiinkursus toimub Tallinnas Mustamäe Haiglas, kus kursust viib entusiastlikult läbi dr. Andrus Rimmelgas koos paljude teiste arstidega. Teise kursuse noormehed on hinnanud oma meditsiinilist ettevalmistust kõrgelt.

Tulevikusuund on sinnapoole, et depoodes seisavad päästetuletorjeautode kõrval ka ambulantsid. Õnnetuspaigale sõidetakse koos. Seetõttu peavad tuletorjajad-päästjad oskama ka igakülgset meditsiinilist abi.

VALLAVOLIKOGUS

20. septembril 1994. a.

PÄEVAKORRAS: 1. Laste toitlustamise päevamaksumuse kehtestamine valla koolieelsetes lasteasutustes.

OTSUSTATI: Lähtudes kultuuri- ja haridusministri määrusest nr. 8 20. 05. 1994. a. kehtestada:

1. Väike-Maarja Lastepäevakodu laste toitlustamise päevamaksumuseks 5 EEK. Lastevanematel tasuda 100%.

2. Triigi Lasteaed-Algkoolis koolieelsete laste toitlustamise päevamaksumuseks 4 EEK. Lastevanematel tasuda 100%.

19. oktoobril 1994. a.

PÄEVAKORRAS:

1. Vallavara valdamise, kasutamise ja käsutamise kord.

OTSUSTATI: Kinnitada

2. Valla lipu ja vapi kavandi kinnitamine.

OTSUSTATI: kinnitada

3. Kütteprobleemidest.

OTSUSTATI: Alustada tööd Väike-Maarja Lastepäevakodu ja Väike-Maarja Keskkooli üleviimiseks elektriküttele.

Katastroofimeditsiin on vaid üks erialaainetest. Pealeselle on õppeprogrammiks põlemisfüüsika, tuletorje järelevalve, põlemiskeemia, soojusfüüsika, tulekahju-dünaamika, kustutus-päästetööde algõpetus, ohutustehnika, ohtlikud ained, nende torje, ioniseeriv kiirgus ja selle allikad, kustutus- ja päästetööde taktika, kustutus- ja päästetöödel kasutatav tehnika, tuletorje järelevalve, tuletorje automaatika. Alusainetek on riigiõigus, üldine keemia, füüsika, elektrotehnika, materjaliõpetus, arvutiõpetus jne. Üldainetek on eesti, inglise ja soome keel, üldpsühholoogia, eetika, kehaline kasvatus, enesekaitse.

Õppeprogrammid on koostatud Soome kogemustest lähtudes, täiendatud on neid vaid Eestile iseloomulikus osas. Hea ettevalmistuse eelduseks on hea materiaalne baas ja head tehnilised vahendid. Meil on olemas ZIL-tüüpi tuletorjeauto, soomlaste kingitusena autode lammutamise seade, video- ja projektsioonitehnika, paljundusmasin, täielik katastroofivarustus — nukud treenimiseks, saapad, kiivrid, kummikud, kindad. Praktiiliste õppuste tarbeks on olemas riided. Saime ka Rootsi riigi Skövde Päästekoolilt 25 komplekti DIVATOR hingamisaparaati, kõrgrõhukompressori jpm. Vao vanasse kruusakarjääri projekteeritakse soomlaste poolt 10 ha suurune õppepolügon (harjutusväljak). Järgmisel aastal plaanitakse seal tööd teha 3 miljoni krooni ulatuses. Ümberprojekteerimisele ning ehitamisele läheb ka endine traktorilabor. Ka see teostatakse soomlaste poolt. Eestlastel puuduvad vastavad kogemused. Uude hoonesse tulevad olmeruumid ja autode garaažid ning õppeklassid.

Soome spetsialistid on oma tehnikat kasutades viinud läbi hulga praktiilisi õppusi teemadel, millest me oma jõudude ja tehniliste vahenditega veel üle ei käi.

Enamus õppejõududena rakendatavaid spetsialiste on tänaseks saanud ühekuulise täienduskoolituse kas Soomes või Rootsis.

Arenenud riikide soe suhtumine meisse ja oma kogemuste ning otse abi pakkumine kergendavad tunduvalt meie tegevust. Kõige lähemal ajal peavad lahenduse leidma ka juriidilised probleemid, et koolil oleks oma statuut, nimi, pitsat jne.

1993. a. loodi peale Väike-Maarja Päästekooli veel kõrgharidusega juhtivkoosseisu koolituse tarvis Eesti Riigikaitse Akadeemia alla kuuluv Päästekolledz. Koolitussüsteemi arenedes hakkab kolledz hiljem vastu võtma ainult Väike-Maarja Päästekooli lõpetanuid. Kolledži põhiaseme lõpetanutel on hiljem võimalus jätkata magistristudiumis (2 aastat), et saada oma eriala tippspetsialistiks või juhiks.

Lõpetuseks võib kindlalt väita — päästealased õppeasutused on Eestis olemas ja nad ei tööta asjatult. Kool kasvab koos oma õpilastega ühiste eesmärkide poole — aidata kaasa Eestimaa turvalisuse tagamisel ja jõuda lääneriikide päästeteenistuse tasemeni. Oleme õigel teel, kuigi see pole probleemideta ega kerge.

Ivar ALT,
Väike-Maarja Põllutöökooli
asendirektor päästeteenistuse alal

VALLAVALITSUSES

11. oktoobril 1994. a.

PÄEVAKORRAS: 1. Tegevusloa andmine.

OTSUSTATI: Anda aktsiaseltsile "Vaeküla Pood" baari avamiseks kauplemisluba, tegevusluba ja alkoholi jaemüügi tegevuslitsents.

2. Asutamisloa andmine.

OTSUSTATI: Anda välja asutamisluba korteriühistule "Tõru" asukohaga Väike-Maarja, Tamme t. 7.

VABAHARIDUSE ÕPETAJATE SELTS TULEKUL

Ajalugu jõuab ikka ja jälle sarnaste suhete ja olukordade juurde tagasi. Eks otsustage ise. 1843. a. kirjutas rahvaõpistute mõtte algataja Grundtvig Taani kuningale kirja, kus ta põhjendab vajadust luua rahvapäraseid haridusasutusi, et "...ükski erakond, kes väidab end esindavat rahvast, samas ise seda vähimalgi määral tegemata, ei saaks toimida rahva nimel, põrmustades ühiskonna alustugesid". Ehk teisisõnu, et "...rahvahulgad ei jääks toore teadmatuse meelevalda, päevalehtede ja isekate võimuahnete juhtide armule". Võib-olla siit tuleb otsida tagatist Põhjamaade demokraatlikule riigikorraldusele.

Enne 1940. aastat oli Eestis keskel läbi 5000 mitmesugust seltsi. Suur hulk, mõnedel andmetel 3500 seltsi ja ühendust tegutses vabaharidustöö alal. Tänu sellele tekkis ja püsis ka väliseestlus. Olgugi, et Eestis valitseb praegu suure osa rahva hulgas kibestumine ja pettumine, on Vabahariduse Õpetajate Selts taasasutatud. See loodi 25. mail 1993. aastal grupi kultuuri- ja haridustöötajate initsiatiivil. Viiskümmend aastat varjusurmas olnud termin "vabaharidus" on taas käibele tulnud. Vabahariduse Õpetajate Selts sätestab oma põhikirjas, et seltsis arendatava vabahariduse all mõistetakse täiskasvanute poolt nende ühise tegevuse käigus omandatavat haridust, mis on suunatud isiksuse loovuse, võimete ja sotsiaalse vastutustunde arengule. Loomulikult hõlmab vabaharidus laiemalt ka lapsi ja noorukeid. Seltsi asutatav kogu rõhutas esmajoones vajadust suurendada täiskasvanute vaimset, eelkõige aga sotsiaalset toimetulekut.

Märt Meos, meile hästi tuntud vanema põlve koolimees, on nimetanud raamatukogu rahva kooliks. Just sellest haarasime meie, valla rahva- ja kooliraamatukogude ning rahvamaja töötajad kinni, et Märt Meose seda mõtet edasi arendada. FR. R. Kreutzwald on 1869. a. "Eesti Postimehes"

märkinud: "...Raamatute kogud on koolide kõrvas kõige mõnusamad tiivad, mis pealmitte vaimud lendama õpivad, kelle sammud tänini murust kõrgemale ei ulatanud kui — jalaastmed". Me oleme harjunud, et raamatukogu ülesandeks on rahvale lugemisvara vahendamine. Valla rahvamajade ja raamatukogude töötajad, kes me Väike-Maarja Rahvamajas aru pidasime, tulime järeldusele, et just meie ülesanne on algatada, toetada ja korraldada rahva koolitust, mis vaba välisest sunnist, et ühise tegevuse käigus saada oskusi-teadmisi, mis aitaksid nii materiaalselt, aga eriti hingeliselt paremini toime tulla. Kooli- ja rahvaraamatukogude, muuseumi, rahvamajade töötajad on see nõukoda, kus võõramaa kogemus enda jaoks ümber mõtestatakse. Me tahame vabaharidusseltsi tegevuse viia külade tasandile (et külaelanikud harjuksid tegutsema iseseisvalt oma küla heaks). Südameesjaks otsustasime võtta kultuuriloo teadvustamise, üldhariva tegevuse, kodanikukoolituse ja harrastuskoolituse.

Vabahariduse õpetajate selts on tulekul. Võidakse küsida — meil on õpiringid rahvamajades, täiendõppekursused, väga sisukas muuseum, milleks vabahariduse õpetajate seltsi veel vaja on? Meie arvame, et vabahariduse õpetajate seltsi liikmed (eeskätt kõik valla kultuuritöötajad) oleksid need missioonitundega inimesed, kes lisaks oma otsesele ametile aitaksid visalt ja järjepidevalt inimestele infot levitada, arvestades eeskätt raamatukogude profiili. Teiseks tähtsaks ülesandeks on, et need inimesed ise end pidevalt täiendaksid, kasutades selleks mitmeid vorme. Seltsi liikmel või rahvaõpistus õppijal ei ole vanusepiire, vajalik on ainult tahtmine midagi ära teha enda jõul, endale.

Vabahariduse õpetajate selts Väike-Maarjas on hetkel loomata, põhjused on juriidilist laadi. Seniks avaldage oma mõtteid meie raamatukogudes ja rahvamajades.

Reet KÕIV

Politsei teatab

Kolme kvartali jooksul on Väike-Maarja Politseijaoskonna töötajate poolt koostatud 532 protokollid haldusõiguserikkumiste kohta, neist Väike-Maarja valda teenindavate politseitöötajate poolt (lisaks varemavaldatutele):

LE46HÖSS96 (mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis) alusel 53 isikule, neist valla territooriumil elavad või töötavad: Heiki Kütt, Margus Aalman, Rudolf Tomberg — 2 korral, Aivar Vildersen, Margo Pops, Ago Kangur, Peeter Trei, Mati Meier, Vahur Vaarik, Ilmar Pullõnen, Alar Klaas, Aivar Kroll, Väino Traks, Aadu Toiger, Janek Kruve, Artur Lakk.

LE44HÖSS101 (Mootorsõiduki juhtimine juhtimisõigusega isiku poolt) alusel 11 isikule, kellest valla territooriumil elavad või töötavad: Merle Sindonen, Erki Siirak, Raul Mets, Roman Siiman, Kajar Voronov,

HÖSS150 (avalikku kohta joobnud olekus ilmumine) alusel 50 isikule, kellest valla territooriumil elavad või töötavad: Valeri Lembinen, Lembit Põiklik, Mirja Vels, Helmuth Fjodorov, Arnold Soomer, Mart Metsjõe, Meelis Kivila, Väino Traks, Ahti Veelaid, August Uudeküll, Lembit Võrno, Paul Kruusimäe, Üllar Rouhijainen, Endel Kuntour, Igor Karzukov, Vassili Vatralla, Paul Liivak, Arnold Lepp, Peeter Bauman, Sulev Säde, Toomas Silla, Jakob-Helmuth Post, Sergei Senitšev, Heldur Sirel, Gennadi Dimitrjev, Allar Koska, Aare Kaldaru, Aleksander Ingeroinen, Ivo Libene, Märt Erg.

HÖSS145 (rahu rikkumine eluruumides) alusel 4 isikule, kellest valla territooriumil elavad või töötavad: Kalju Salemets 2 korda, Raigo Murumaa, Urmas Leemets.

HÖSS144 (pishuligaansus) alusel 6 isikule, kellest valla territooriumil elavad või töötavad: Arle Tomel, Allan De Bakker, Artur Lakk 2 korda, Hillar Vaarik.

Muude rikkumiste kohta on koostatud 16 protokollid: Hillar Ausile, Viive Kobrusepale, Aivar Krollile, Indrek Öonale jt.

Sel aastal on sooritatud kuritegusid:

Rakvere piirkonnas:	499 kuritegu	238 avastamata	avastamise % 52,3
Kunda piirkonnas:	95	50	47,4
Tapa piirkonnas:	178	51	71,3
Väike-Maarja piirkonnas:	197	54	72,6

Väike-Maarja piirkonna valdades:

Väike-Maarja vallas:	59 kuritegu	13 avastamata	avastamise % 78,0
Laekvere vallas:	17	10	41,2
Rakke vallas:	24	11	54,2
Avanduse vallas:	20	3	85,0
Tamsalu vallas:	46	14	69,6
Tamsalu alevis:	31	3	90,3

Valla territooriumil toimunud kuriteod:

13. 06. 94. a. lõuna paiku murti sisse a/s TOMAK kuuluvasse bensiinijaama hoonesse, lõhuti seif (kahju 3100 EEK);

12. 06. 94. a. teatati sissemurdmisest Väike-Maarja TK kauplusesse "VIRU" Kiltsis (kahju 9052 EEK);

20. 06. 94. a. teatati ebaseaduslikust raidest Varangu MK territooriumil (kahju 6353 EEK), omavõlliselt raius Kalju Tuude;

24. 06. 94. a. teatati, et kuu algul on sisse murtud Liivakülas asuvasse maamajja (kahju 1195 EEK);

29. 06. 94. a. avaldati, et Andrus Koppas peksis käte ja jalgadega Vao külas Mati Kuusemäed, tekitades viimasele kehavigastusi;

07. 07. 94. a. murti ukse lõhkumise teel sisse korterisse Pikeveres, ähvardati vägistada ja peksti korteri perenaist, kaasa võeti raadiotehnikat jn. (kahju 4850 EEK);

13. 07. 94. a. avastati sissemurdmine Avispeal asuvasse maakodusse (kahju 2645 EEK);

20. 07. 94. a. peeti kinni Urmas Rubizov ja Raivo Häälme, kes olid varastanud Äntust 18. 06. 94. a. M. Jõerannale kuulunud minimoppeedi, kätte saadi moppeedi osad (kahju 1500 EEK);

21. 07. 94. a. peksid Dimitri Siškin ja Marek Luik Vaos kodanik Ivan Nikolajevit, kes saadud vigastuste tagajärjel haiglas suri;

25. 07. 94. a. teatati lamba ja kanade kadumisest Ebavere külas ühest tallist (kahju 950 EEK);

21. 07. 94. a. toimus rööv a/s KAARMA bensiinijaamas (kahju 1117 EEK);

10. 08. 94. a. teatati ebaseaduslikust raidest Porkuni MK-s (kahju 3512 EEK);

12. 08. 94. a. peteti a/s PANDIVERE konservitsehhist valedokumentidega välja kaupa 73665 EEK eest, kuriteo toimepannud isikud peeti samal päeval koos kaubaga kinni;

15. 08. 94. a. registreeriti avaldus selle kohta, et a/s PANDIVERE laost on kaduma läinud 51 veise toornahka (kahju 17420 EEK), varguse panid toime Varmo Pärs ja Allar Koska;

24. 08. 94. a. teatati vargusest a/s VESTUR territooriumilt (kahju 360 EEK), vargad on kindlaks tehtud;

30. 08. 94. a. teatati vargusest Vao külas, kus maamajast oli ära viidud raha, väärtasju, riietusesemeid (kahju 10000 EEK), varguse pani toime Janek Mäeots;

07. 09. 94. a. teatati ebaseaduslikust raidest Porkuni MK Kiltsi vahtkonna 124. kv-s (kahju 11509 EEK) ja 127. kv-s (kahju 16273 EEK).

Heimar LEPIKSOO

Eduard LEPPIK — 70

Eduard Leppik. Pärast meistersportlase märgi saamist 6. X 1972.

Mõisaküla Linna Üldhariduslikus Täienduskoolis, kus omandas 7. klassi hariduse. Abja Alamaastme Gümnaasiumi tuli aga käia iga päev 14 km kaugusele kas jalgrattal või suuskadel. Nüüd läks koolitee Pärnu I Gümnaasiumi. See oli 1942. aastal. Märtsis 1943 aga tuli käsk mobilisatsioonipunkti ilmuda. Klass lasti lõpetada, siis algas sõjatee: tõlkijana staabis, telefonistina staabis ja rindel, haavatuna haiglas, kodus puhkusel, sõja lõpus telefonistina rindel Läänemaal, seal metsapidi koju ruttamas, üle 1,5 aasta end varjamas. Septembris 1946 sai Eduard Leppikust Valga I Keskkooli 10. klassi õpilane. keskkooli kahe aasta kursuse omandas ta ühe aastaga. Kõrgema hariduse sai Eduard Leppik Tartu Riiklikus Ülikoolis, kus õppis soome-ugri keeli.

1952. aastal suunati vastne filoloog Väike-Maarja Keskkooli eesti keele ja kirjanduse õpetajaks. Väike-Maarja Keskkoolis töötades algas Eduard Leppik kodu-uurimistöö. Autobiograafias "Minu raamat" märgib ta, et teadusliku ettevalmistuse rahva vaimupärandi jäädvustamiseks sai ta üliõpilasaastail suviste keelepraktikate ja professor Paul Ariste nõuannete näol. Kitsama suuna ja spetsiifilised kogemused salleks tööks omandas ta Väike-Maarja Keskkooli muuseumi loomisel ja kaastööga etnograafiamuuseumile, praegusele Eesti Rahva Muuseumile, mille korrespondendiks ta sai 1955. aastal.

Kooli keele- ja kirjandusringiga asuti uurima Väike-Maarjaga seotud kirjanikke. 50-ndate aastate teisel poolel eraldus sellest turistlik kodulooring. Eduard Leppik oli aktiivne matkaja (1971. aastast NSV Liidu meistersportlane matkamises). Lähematelt ja kaugematelt matkadelt toodi kaasa nii uusi teadmisi kui esemeid. Kogutud materjalidest asutati 1959. aastal koolimajja Pikk t. 1 koduloonurk, millest kasvas 60-ndatel aastatel välja kooli muuseum. Muuseumis oli kooli ajaloo ja etnograafiaosakond, lahingukuulsuse tuba, looduse, majanduse ja matka osakonnad ja 2 väikest fondiruumi. Pärast 1970. aasta tulekahju oli muuseum veel kahes kohas: endises Laurandi majas ja koolimajas Pikk t. 23. Nüüd on kõik koolimuuseumi varad Väike-Maarja muuseumis.

Oma uurimistööid hakkas Eduard Leppik kirja panema juba 1955. aastal. "Minu raamatus" märgib ta, et uurimistöö edendajana on väga tähtsad sidemed etnograafiamuuseumiga, kus ta tegi läbi tõelise uurimiskooli, kui õpilaste abiga mitmesugust andmematerjali. Hiljem hakkas ta muuseumile saatma ka individuaalseid uurimusi. Selle töö eest sai ta 1979. aastal etnograafiamuuseumi (praegu Eesti Rahva Muuseum) teenelise korrespondendi tunnistuse ja medali.

Eduard Leppiku suurimaks elutööks on olnud kohanimedega kogumine. Praeguseks on tal neid kokku mõnikümmend vähem kui 90 000. Üles on kirjutatud kõik Väike-Maarja, Simuna, Kadrina ja Haljala kihelkonna kohanimed. Tal on Eesti kõigi aegade suurim üksikisiku kohanimedega kogu. Neid andmeid on ta kasutanud nii üksikuurimustes etnograafiamuuseumile kui ka teistes suuremates töödes.

Eduard Leppik sündis 11. oktoobril 1924. a. Mõisakülas raudteehäsetöölise perekonnas. Alghariduse sai ta Mõisaküla Linna Alghariduslikus koolis. Majandusliku kitsikuse tõttu ei saanud ta edasi õppima minna gümnaasiumi. Eduard astus Mõisaküla Tööstusõpilaskooli metallitöö eriharusse. Õpetöö toimus seal kahe aasta jooksul õhtuti kolm korda nädalas ja tasuta. Samal ajal töötas ta talus karjakuna, kes pidi oskama ka lehma lüpsata ja muud talutööd teha. Veel õppis Eduard Leppik

Esimene pikem uurimus "KAUKAASIA EESTLASED" valmis 1966. aastal pärast Gruusia matka.

Väike-Maarja kooli 100. aastapäevaks sai kirja "ÜLDHARIDUSLIK KOOL VÄIKE-MAARJAS 100-AASTANE".

1974. aastal valmis uurimus "KULTUURILOOLINE VÄIKE-MAARJA". Eduard Leppik püüdis seda trükis avaldada, kuid 5 autoripoognast tuli alles jätta 1 ning sellisena see avaldatigi 1980. aastal sarjas "Oma silmaga" pealkirja all "Väike-Maarja". 1975. aastal sai valmis matka läbiviimise abimaterjalina "RAKVERE RAJOOINI EDELAOSA TURISMIOBJEKTIID", matk marsruudil Väike-Maarja-Simuna-Pudivere-Äntu-Järniku-Prillapatsi-Rakke-Ao-Varangu-Pikevere-Kiltsi-Kiltsi loss-Vao-Ebavere-Väike-Maarja (bussiga 1, jalgrattal 2, jalgsi 3 päeval).

1979. aastal kirjutas Eduard Leppik suvisel kohanimedega kogumisel tehtud avastuste ja varasemate lähelepanekute põhjal ülevaate Kadrina kihelkonnas kultusekivide poolest rikkamaist külast Ahilast "AHILA KULTUSEKIVIDEST", millest kokkuvõtte ilmus ka rajoonilehes.

1978. aastal asus Eduard Leppik koostama kõige ulatuslikumalt uurimust "RAKVERE RAJOOINI KIRJANDUSLIKKE OBJEKTE", mida ta oli veerand sajandit sedelitest kokku pannud. Selles on kolm sisulust peatükki:

1. Rajooniga seotud kirjanike lühibiograafiad.
2. Rajoonis esinevate kohanimedega teosed.
3. Rajooni kirjanduslooga seotud toponüümide sisu avavad artiklid.

1981. aastal valmis "PORKUNI" (0,75 autoripoognat), sest seal toimus tihti matkalaagreid, kokkutulekuid, noorte suvepäevi ning oleks olnud vaja abimaterjali brošüürina. Brošüüri aga ei avaldatud, sest selle kirjutamine ei tasuvat ennast ära.

1982. aastal valmis "KALEVIPOJA HOBUSE JÄLGERADA", kus autor vaatleb unikaalset pisilohkude ahelikku, mis algab Kiltsi jaamast lääne poolt ja kulgeb Assamalla Neerutini. 1960. aastail kulus viis suve, et seda õpilaste abil plaanitseda.

"VÄIKE-MAARJA MUUSIKASELTSI-i" (1982) koostas Eduard Leppik kõigi nende dokumentide andmed, mis 1940. aastal toimunud seltsi likvideerimisel säilitada õnnestus.

1982. aastast alates sai Eduard Leppiku põhitegevuseks Kadrina lähedale Võduvere külla Sonnele Küngemäe nõlvale oma kodu rajamine. Sonnel oma ämma majas elas ta juba 1978. aastast, kui ta lahkus tervislikel põhjustel töölt väljateenitud aastate pensionile. Oma maja valmis 1987. aasta kevadeks, kusjuures see on tõeliselt oma kätega ehitatud maja.

1984. aastal valmis Eduard Leppikul emapoolsele suguvõsale kuulunud Moosese talu ajalugu. 1989. aastal sai kaante vahele "VÄIKE-MAARJA PÖLLUMEESTE SELTS".

Lisaks nendele pikematele uurimistöödele on Eduard Leppik teinud 15 lühemat tööd Eesti Rahva Muuseumile ja kirjandusmuuseumi rahvalauleosakonnale.

Oma eluloo on ta kirja pannud "MINU RAAMATUS", mille esimeses osas on talletatud kodukoha rahvapärised ja kombed.

Eduard Leppiku harrastuste hulka on kuulunud sport ja kollektsioneerimine. Peale matkamise kõrgema järgu on tal III-I järk 8 alal. Kollektsioneerinud on ta münte, märke, medaleid, paberrahaseid ja marke. Tal on suur raamatukogu, kus leidub igat liiki trükiseid. Palju isiklike väärtuslike raamatuid ja teisi trükiseid on ta andnud Väike-Maarja muuseumile.

Hiljaeegu valmis Eduard Leppikul suur uurimistöö "LÄÄNE-VIRUMAA VÄIKELOHULISED KULTUSEKIVID". Kultusekive hakkas ta uurima juba 50-ndate aastate keskpaiku, kuid süstemaatiline töö algas 1991. aastal. Ta on jalgrattal läbi sõitnud kogu Lääne-Virumaa, mõõdustanud ja märkinud ära iga ohvrikivi kõik lohukesed.

Vähe on Eestimaal nii mitmekülgseid ja töökaid inimesi kui Eduard Leppik. Jätkugu tal ikka jõudu oma plaane teoks teha. Kogu Väike-Maarja rahvas soovib lugupeetud kodu-uurijale tervist ja taht edaspidiseks.

Ellu MOISA

Jalgrattamatkaga Varsaallikal Ernst Särgava koduõues 5. 08. 1954. a.

* * *

Eduard Leppikule mõeldes tuleb silme ette alati korrektse siilipeaga sirge rühiga härrasmees, kelle emakeele ja kirjanduse tunnid erinesid eelnevatest nagu öö ja päev.

Eesti keeles oli ta nõudlik ja järjekindel. Mäletan, et pärast kirjandeid ja kontrolltöid tegime väga täpseid vigade parandusi — iga vea puhul sulgudes reegel ning näitelause. Reeglid otsisime vastavast vihikust. See lihtne süsteem toimus tänu pidevale kontrollile ja hindamisele.

Kirjanduses võlus õpetaja meid oma rikkalike teadmiste ja jutustamisoskusega. Tunnid olid kuidagi avarad ja kaasakiskuvad. Õpilaste fantaasia hakkas tööle. Õpetaja isiksus pani meid tähelepanelikult jälgima.

Meenub tund, kus õp. Leppik luges S. Petõfi vabadusluulet, algul eesti, siis ungari keeles. Klass vaikis, õpetaja silmad prilliklaaside taga tundusid niisked... Oli ju sügav stagnaaeg, seitsmekümnendad aastad.

Kahjuks õpetas Eduard Leppik meie klassi ainult paar õppeaastat, sedagi keskastmes.

Tiina VAIKSALU,
endine õpilane

Matka lüüriline

E. LEPPIK

*Õhtueha viimses matis helgis
vaibub meie laagripere rutt,
aimult ühes hõbehallis telgis
tasakesi jätkub mingi jutt.*

*Kummargile laskunud kui palves,
kätele ma tõetan oma pea.
Nõnda seistes tunnen lõkkevalves,
et kõik on nii ilus ja nii hea.*

*Sellel vaikselt hetkel meelde tuled,
meie grupi rõõmus künnilind.
Tean, et praegu uneks silmad suled,
ent ma nagu veelgi kuuleks sind,*

*Meenuvad su patsid — pruunid, pikad.
Nende hõng mu kujutlusse toob
pildi suvekuust, mil usin vikat
heinamaadest lõhnamere loob.*

*Ja ma olen õnnelik, et tohin
valvata siin üksinda su und.
Männiladvus laulab vaikne kohin:
"See on päeva kõige kaunim tund."*

* * *

Tunnen Eduard Leppikut ajast, mil töötasime kolleegidena Väike-Maarja Keskkooli õpetajate peres. Küllap on igas kollektiivis mõni suurema teadmispagasiga isik. Meie teadmiste-varaait oli Eduard Leppik. Kui olid liialt mugav, et entsüklopeediat lehitseda, võisid pöörduda Eduardi poole. Kõigutamatu autoriteet oli ta muidugi keele- ja kirjandusküsimustes. Kuid tänu tema mälule ja süvendatud teadmishimule võis temalt vastuseid saada hoopis mitmekülsemates küsimustes. Seejuures ei olnud kunagi piinlik tema poole pöörduda. Ta asus kohe oma meeldiva vaikse häälega põhjalikult asja arutama. Kui pikemaks seletamiseks läks, tekkis pingestatud näol mõtlik kurd kulmude vahele ja vastus tuli ammendav.

Töös oli ta ülimalt kohusetundlik ja vahel peensusteni põhjalik, nii et meie, pealiskaudsemad inimlapsed, mõnikord teda kuulama asudes enne sügavalt sisse hingasime.

Kuigi Eduard Leppiku vastu tunneme alati mõõdukat aukartusevarjundit, on temaga suhelda ometi lahe ja meeldiv. Ega tema just "koerustükke" ei algatanud, oli soliidset tagasihoidlik ja eetiline, aga lõbusasse vestlusse sekkus alati, naeris mõnusalt valgete hammaste välkudes, lisis mõne tabava kõnekäanu või rääkis naljaka sündmuse oma matkadest.

Eduard Leppik on väsimatu töömees. Tema töö tulemuseks on rikkalik ja põhjalik teadmiste külv koolipõllul. Aga tema vaibumatu ja visa huvi rahvaloomingu talletamise vastu on kandnud kokku hindamatuid kullateri Eesti Rahva Muuseumi fondidesse.

*Helene ROOS,
endine kolleeg*

Matkagrupp Raekülast ja Pandiverest kogutud esemetega 17. 04. 1960. a.

Rahvusvahelisest ökoloogiaseminarist teemal "Säästliku ehitamise võimalused"

Seminar toimus Tartus 26.-30. septembrini ja oli teine ökotehnoloogia valdkondi käsitlev üritus Eestis, korraldajaks Tartu Õkoinenerikeskus (TÖIK). Tartu Õkoinenerikeskus on rahvusvaheline organisatsioon, mis ühendab ökotehnoloogia valdkonnas tegutsevaid teadlasi ja praktikuid.

Kiiresti arenevas Eesti majanduses on pööratud vähe tähelepanu looduslike ressursside keskkonnasõbraliku kasutamise võimalustele. Eesmärgiks oli pakkuda ideid looduslähedase ja inimsõbraliku elukeskkonna kujundamiseks, mis põhinevad loodusliku energia ja toormeallikate — tule, õhu, vee ja maa — oskuslikul kasutamisel ja mille rakendamine aitab vähendada negatiivseid mõjutusi looduskeskkonnale. Šveitsi, Saks, Norra, Rootsi ja Eesti spetsialistide ning firmade poolt esitletud tehnoloogiad peaksid pakkuma mitmeid sobilikke lahendusi praeguses olukorras.

KUIDAS PAREMINI LAHTI MÕTESTADA MÕISTET "ÖKOTEHNOLOOGIA"?

Kuigi mingi produkti tootmiseks inimese poolt juurdelisatud energia on suhteliselt väike, kui põhitöö teeb looduslik energia ning inimese poolt lisatud energia jääb juhtimiseks, on tegu ökotehnoloogiaga.

Kui me tarbime traditsioonilise tehnoloogiaprodukte, tarbime me toodangut, kuhu on paigutatud palju energiat — s. o. toodang, mis sageli on kahjulik nii meile endile kui ka keskkonnale. Traditsiooniline tehnoloogia tegeleb probleemide lahendamise, ökotehnoloogia kasutab aga süsteemset lähenemist, keskendub säästvate mitmeotstarbelisele lähenemisele. Näiteks tegeleb traditsiooniline tehnoloogia reovee puhastusprobleemi lahendamise, ökotehnoloogia aga piirab kõigepealt reovee teket ja mõtleb sellest, kuidas vältida saastamist, samuti käsitleb ta jääkaineid kui ressursi. Seega kasutab ta süsteemset lähenemist.

Ökotehnoloogia sisaldab endas:

- keskkonnakaitset kui teadust,
- ökoloogiat,
- keskkonnakaitse inseneriteadust.

Seminaritemaatika oli järgmine:

1. Ökoloogilised ehitusmaterjalid ja ökoloogiline projekteerimine.
2. Vee säästlik kasutamine, reovee puhastamine.
3. Alternatiivenergia, jäätmemajandus, maastiku planeerimine.

Aeg ise soodustab praegu ökotehnoloogia arengut Eestis. Ei maksa korrata vigu, mida on tehtud läänes.

Ökoloogilise mõtlemiseni jõuab inimene läbi negatiivse kogemuse. Praegu lõhutakse Lääne-Euroopas 60-70-ndatel ohtlikest materjalidest ehitatud elumaju. Šveitsis tuli terve spordiväljak gaasimaskides üles kiskuda, kuna kumamaterjal sisaldas dioksiini. Sünteetiliste värvide "tervislikkuses" kaheldakse üha enam ja tuntakse suurt huvi looduslike vastu. Jäätmetest lahtisaamine on ka Šveitsis väga kulukas, näit. vana külmkapi eest peab Šveitslane maksma prügikogumiskohas meie vääringus 130 EEK. Palju probleeme tekib neil seoses vanade jäätmekohtade ümberkaevamisega, lõppevate kruusavarudega ja uute energiavarude kasutuselevõtuga (tuumaenergia kasutamine pole lubatud).

ÖKOLOOGILISEST PROJEKTEERIMISEST JA EHITAMISEST.

Põhiline on tervislik lähenemine. Nagu me teame, on lääns orienteeritud inimesele ja ida kosmilistele probleemidele, tervislik lähenemine tugineb põhiliselt idamaadel. Eesti pidi olema väga huvitav maa, sest ta jääb kenasti kahe vahele. Idas ollakse seisukohal, et tarbijamentaliteedi kujundamine viib stressini, see ei saa olla eesmärk. Inimene kui mikrokosmos on osake makrokosmosest ja peab olema viimasega harmoonias. Riiete järel on maja inimese järgmine kattekiht. Luues oma kodu, ruumi, milles ta elab, peaks inimene õieti välja kujundama need proportsioonid, mis ruume kujundavad põhimõtted taevas ja maal. Need on tähtsad, sest me loome sellega mikrokosmost. Lihtne näide proportsioonidest looduses on vee looduslik ringkäik.

Tõuke ökoloogiliseks ehituseks läänes andsid energiakriis ja tervisekahjustused. Ökoloogilisi elamuid tunneb ajalugu alates iidsetest aegadest — püstkogjad, viilkatused, võlvlaed, ümarvormid, idamaised katused, mis võtavad vähem materjale ja talvel kütust. Suurepärane näide ökoloogilisest ehitusest Eestis on rehjelamu. Siledade pindade suureks miinuseks on see, et seal tekivad elektriväljad.

Parimaks ehitusmaterjaliks on puit, mis ei tekita ka ohtlikke jäätmeid; samuti savi. Saviehitiste taassünd Euroopas toimus 80-ndatel aastatel, erinevalt hinnangul elab ligi kolmandik maailma elanikkonnast taolistes elamutes ja seda mitte ainult soojades kliimavööndites. Põhiliselt sobib savi soojusmaterjaliks. Kui saviehitisel hakkab katus läbi tilkuma, siis pole tarvis head kujutusvõimet, et mõista, mis juhtub savist tambitud kandeseintega. Hoolitseva käe all aga püsivad need ehitised suurepäraselt (mõned elumajad Viljandis, K. Pätsi elumaja jne.).

Ökoloogilise ehituse puudusteks loetakse vähest produktiivsust, standardite puudumist, teadmiste vähesust, palju on vaja abi- ja oskustöölisi. Ka ei soovi keegi nii lihtsalt muuta süsteemi, kergem on säilitada harjumuspärast. Ometi on näiteks Saksamaal ökoloogiline ehitus suurenenud 17% võrra, ehitatakse nii üksikmaju kui ka külasid. See on hea võimalus väikestele ettevõtetele ja kompaniidele. Saksamaal on välja antud ka kataloog firmadest, kes toodavad ökoloogilisiprodukte. Raamatus on rohkem kui 20000 aadressi.

Kaasaegse ökoloogilise ehituse juurde kuuluvad veel talveaiad, murukatused, vihmavete kogumine ja kasutamine tualettides või pesu pesemiseks, maal heitvee looduslik puhastus kohapeal ja tingimata kuivkompostkäimla. Viimane mõte näib meil inimesele eriti vastuvõetamatu ja võõras olevat. Lihtsate võtetega saab aga käimla täiesti lõhnabaks muuta.

Huvitav teema oli seminaril looduslike värvide valmistamine, mis on mõeldud nii sise- kui ka välispindade katmiseks. Tehisvärve tunneb ajalugu õige lühikest aega, küll aga teab palju looduslike värvide omadustest ja pikaealisusest. Talvel kuivas õhus tehisvärve kasutades kahjustatakse bronhide niisket kattekihti, mis peab toimima kui tolmufilter. Looduslikud värvid lasevad seinal hingata, sest nad reguleerivad õhu niiskusesisaldust. Kõige olulisem on see, et neid lihtsaid värve nagu lubi-, kaseiin- ja õlivärvid on võimalik ise kodu valmistada. Šveitsis asub firma, mis toodab valmisvärve ja müüb ka lähtematerjali nende valmistamiseks.

RATSIONAALSEST VEEKASUTUSEST JA LOODUSLIKEST REOVEEPUHASTUSSÜSTEEMIDEST.

Paari viimase aastaga on ka meil aru saadud, et veel on hind. Kuivõrd tõsiseks peetakse vee kokkuhoiu probleemi lääneriikides, on meie jaoks ikka veel üllatav. Probleem on nii kvaliteedis kui kvantiteedis, seetõttu seatakse seal eesmärgiks rohkem kasutada pinnavett.

Kanalistasiooni ülekoormuse vähendamiseks tehakse tohutuid kulutusi linnades, kus puudub lahkvooline süsteem. Vihmavee juhtimine kanalisatsiooni on lausa kuritegu. Lääneriikides juhitakse see räästast mulda või kogutakse põõningule või keldrisse ja kasutatakse veeklosetis. Tööeldakse klosetipotte, mille veekulu on 3-6 liitrit, on olemas potte veekuluga 1 liiter. Eestis on see 9-12 liitrit, juhul kui ta ei leki.

Veekraanidele saab paigaldada vooluhulga piirajad, kasutamisel inimene vähenenud voolukogust tavaliselt ei märkagi. Parajaks voolukoguseks loetakse majapidamises 0,5 l.sek. Nii on võimalik veetarbimist vähendada 50%. Saksamaal kasutatakse vett 73l/in õp-s.

Majapidamises tekib kahte liiki reovett: nn. hall vesi — vannist, pesupesemisest, köögist ja must vesi — klosetist. Eesmärgiks on hall vesi pärast puhastust ringlusse tagasi viia. Pärast puhastust peab see vesi vastama järgmistele tingimustele:

- ei tohi olla ohtlik tervisele,
- BHT₂ peab olema väiksem kui 5 mgO₂/l,
- ei tohi olla setteid,
- vees peab olema piisavalt hapnikku.

Tehnoloogiline skeem puhastuseks koosneb vastavalt vajadusele ühe või mitmeastmelisest septikust, jaotuskaevust, liivafiltrist, halli vee puhul ainult liivafiltrist. Sarnaseid puhastusmeetodeid on muidugi ka teisi.

Liivafiltrid on sobivad eriti kõrge põhjaveetaseme korral, kuna nende rajamissügavus on 1 meeter.

Seega kõikjal lääneriikides otsitakse lahendusi selleks, et reovett vähem transportida ja puhastada kohapeal. Sama probleem on Norras, kus põhimureks on lekkivad torustikud, mida ei jõuta nii kiiresti välja vahetada.

Kallis ja põnev puhastussüsteem on välja ehitatud Rootsis ühe kooli heitvee puhastamiseks. Väliselt on tegemist kaunitult kujundatud kasvuhoonega, milles on väike kohvik, tomatikasvatuse, reservuaarid erinevatele kaladele, zoo- ja fütoplanktonile, mis teenivad puhastuse eesmärki. Võrreldes tavalise puhastussüsteemiga on 1m³ puhastatud heitvee maksumus antud juhul neli korda kõrgem. Oluliseks sissetulekuallikaks, mida maksumuse sisse pole arvestatud, on aastaringsed ekskursioonid (külastatavus 7000 inimest aastas), samuti kohvik ja tomatikasvatuse, mida tulevikus soovitakse laiendada.

Mida öelda lõpetuseks? Ökotehnoloogia tegeleb igivana energiaprobleemiga kõige laiemas mõttes. Tehnoloogilised lahendused, mis alguses võivad küll olla kallimad, osutavad aja möödudes ikkagi odavamateks. Meelde tuleb huvitav seminar õigest toimumisest, mõtlemisest, struktuuridest looduses ja oskusest neid näha ja tarbida — loetletud temaatikad käsitlevad samuti energia säästmise probleeme.

Tööturu info

Väike-Maarja vallas on 03. 10. 1994. a. seisuga töötuid 33, töötotsijaid 85, õppele suunatud 28, hädaabitöödel osalejaid 40 ja uusi pöördunuid 33.

Kui numbrid lahti mõtestada, siis töötutest 30% on mehed ja 70% naised. Naistest on 15% sellised, kellel on pensionini jäänud 5 või vähem aastat. Suurema osa töötutest moodustavad naised vanuses 25-49 a. Nad on töövõimelises eas olevad inimesed, kuid enamasti on nad madala kvalifikatsiooniga või hoopis ilma selleta. Üle 60% töötutest ja töötotsijatest on põhiharidusega. Meie piirkonnale on iseloomulik, et järjest suureneb pikaajaliselt töötajate arv. Pikaajalisteks töötuteks loeme me inimesi, kes on tööhõiveametis arvel alates 1992. aastast, aga ka inimesi, kelle tööraamatu viimane sissekanne on seoses Väike-Maarja kolhoosi likvideerimisega.

Töötotsijad peavad arvestama, et lihttöid, kus kvalifikatsioon pole vajalik, pakutakse järjest vähem. Kokku on maist oktoobrini pakutud 66 töökohta. Tööandjad vajavad enamasti oskustöölisi, spetsialiste. III kvartalis leidis töötutest ja töötotsijatest rakendust 32 inimest. Et võrrelda Väike-Maarja THA andmeid teiste tööhõiveametitega, toon välja augustikuu töötute % tööealise elanikkonna hulgas. Väike-Maarja THA piirkonnas oli see näitaja 0,73%. Eestis tervikuna oli Tööturuameti andmetel augustis töötuid 1,83%, Pärnus 0,30%, Tallinnas 0,20%, Iisakus 6,45%, Jõhvis 6,45%.

Uusi pöördunuid on kahel viimasel kuul 33 ning see on üsna suur arv. Peamiseks põhjuseks on see, et hooajatööd lõpevad ning paljud on huvitatud tööturuõppest. Töötu abiraha on endiselt 180 EEK, seevastu õpestipendium 450 EEK kuus. Tööturul korraldatava täiend- ja ümberõppe eesmärgiks on töötotsija konkurentsivõime suurendamine tööturul. Õigus õppele on kohalikus tööhõivetalituses registreeritud isikul, kes aktiivselt otsib tööd ja on valmis asuma täistööpäevaga tööle. Septembris suunasime õppele 6 inimest, nendest 4 õpib riigikeelt. Oktoobris suunasime 28 inimest, nendest 12 läheb õmbluskursustele, mille Tööturuamet tellis Väike-Maarja Põllutöökoolilt ja As Lestekalt. Praegu komplekteerime kokkade-kondiitrite kursust, mis algab 1. novembrist Rakvere Ametikoolis.

Eriti huvitatud on Tööturuamet selliste inimeste koolitamisest, kellel on tööandjalt garantii, et vastava õppe lõpetades saab ta töökoha.

Enne täiend- ja ümberõppele suunamist kasutame psühholoogi teenuseid ning korraldame testimisi. Praktika näitab, et testimine on vajalik, sest õpet taotlevad väga erineva hariduse ja oskustega inimesed, praegu korraldatavatele kursustele on aga konkursid.

Lõpetuseks tutvustaksin tööturuabiühendi ühte liiki s.o. riikliku abina tööandjale makstav palgatoetus tööturul väiksema konkurentsivõimega isikute rakendamisel. Tööturul väiksema konkurentsivõimega isikuteks loetakse:

- # puuetega isikud (invaliidid),
- # rasedad ja eelkoolialiste lastega naised,
- # alaealised ja noored (14-24-aastased),
- # pensionieelses eas isikud, kellel on vanaduspensioni määramiseni jäänud vähem kui 5 aastat,
- # kinnipidamiskohtadest vabanenud isikud.

Palgatoetus kujutab endast tööandjale Tööturuametiga sõlmitud lepingu alusel tööle rakendatud isikule väljamakstava palga teatud osa kompenseerimist.

Palgatoetuse saamiseks peab tööandja pöörduma tööhõiveameti direktori poole, kes koos kohaliku omavalitsuse ja tööandjaga selgitavad iga konkreetse isiku rakendamise võimalused. Palgatoetust võib saada vastavalt kehtivale korrale registreeritud ja maksuametis arvel olev ettevõtte, kes on teatanud vastavast soovist. Palgatoetusel makstakse regresseeruvat täiskohaga töölevõetud isikute puhul:

- esimese kuue kuu jooksul ühe arvestusliku kuupalga alammäära ulatuses,
- järgmise kuue kuu jooksul 0,5 arvestusliku kuupalga alammäära ulatuses.

Täpsemat infot saate Väike-Maarja Tööhõiveametist.

E—N: 9.00-14.00. Tel. 61 798.

Raili SIRGMETS

Oktoobrikuus

Jelizaveta TEPPER	02. 10. — 85
Jaan UUSTALL	05. 10. — 87
Elvina VILUMETS	05. 10. — 91
Lisette POHLAK	06. 10. — 82
Jaan POHLAK	08. 10. — 81
Olga KOPPAS	10. 10. — 83
Helmi NEEME	12. 10. — 70
Alide KALAMEES	13. 10. — 85
Eva KALJUMÄGI	13. 10. — 86
Linda KAABER	14. 10. — 85
Osvald PALUOJA	14. 10. — 89
Richard-Voldemar MARTSEP	15. 10. — 70
Helmi KOOGUR	17. 10. — 92
Aleida-Johanna AIA	19. 10. — 81
Valentina IVANOVA	23. 10. — 70
Anastasia BELOVA	25. 10. — 75
Ida THILEN	25. 10. — 82
Meeta VÖÖRMAA	31. 10. — 83

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

Põllutöökooli täiendõppeosakond teatab

On rõõm tõdeda, et meie kursuste populaarsus on suurenenud. Aasta tagasi oli suuri raskusi kursuste komplekteerimisega, kuid sellel sügisel tuli näiteks ühe kangakudumise grupi asemel avada kaks, kuna soovijaid oli palju. Edu on saanud ka teisi kursusi.

Kes ei ole veel suutnud otsustada, siis neile teadmiseks, et veel on võimalik liituda õmblus-, lilleseade- ja õlgehistöökursustega.

ÕMBLEMINEN toimub neljapäeviti kell 18.00. ÕLGEHISTÖÖ on järgmine kord 12. novembril kell 10.00, LILLESEADE 13. novembril kell 9.00.

November toob kaasa ka uusi kursusi. 4., 5., 6. novembril algusega kell 9.00 toimub VITSPUNUMISE intensiivkursus edasi jõudnutele.

4. novembril kell 18.00 toimub sissejuhataja loeng algajatele, kus räägitakse materjali kogumisest ja töövahenditest. Sellele järgneb mõne aja pärast kolmpäevane VITSPUNUMISE intensiivkursus.

9. detsembril algusega kell 14.00 ja 10. detsembril algusega kell 10.00 toimub kursus õpetajatele (koos videotreeninguga).

Kursuse teemad on:

1. Väitlus pole tüli.
2. Argument, argumendi liigid.
3. Argument meie massikommunikatsioonis.
4. Argumendi usutavus.
5. Vastaste väidete tõrjumine.
6. Demagoogia.
7. Väitluse tehnika.

Kursus on tasuta. Kursusele on oodatud õpetajad valla kõikidest koolidest.

Info ja kursuste registreerimine toimub telefonidel 61 650, 61 035, õhtuti 61 410.

7. oktoobril toimus "Pauligi" õppepäev. Teadmisi jagati kohvi ja maitseainete kohta. Kuulajaid oli üle paarikümne, kuid kahjuks ei olnud osalejate hulgas ühtegi müüjat ega toitlustusettevõtte töötajat. Õppepäev oli mõeldud eelkõige neile.

Helge PAJULA